

Nenad Bogdanović

MEĐUNARODNI FESTIVAL PERFORMANSA CURRENCY 2005.

Chashama, Inc., Njujork, SAD, oktobar 2005.

CURRENCY 2005 je naziv Međunarodnog festivala performansa održanog, početkom oktobra 2005, u izlagačkim prostorijama Čašama korporacije (*Chashama, Inc.*) u Njujorku. Festival je podeljen u dva jednonedeljna posebna programa. Festival Currency slovi za jedini međunarodni festival performansa u Njujorku. Osnivač i direktor ove značajne međunarodne manifestacije je **Den Mekerehen** (*Dan McKereghan*) poznati njujorški performans umetnik i kurator mnogih umetničkih manifestacija.

Američka umetnica **Đuniper Perlis** (*Juniper Perlis*) opšte prihvaćenu de-teatralizaciju umetničkog performansa doslovce sprovodi u svojoj dugotrajnoj trodnevnoj umetničkoj akciji. Đuniper umetnički projekat poistovećuje sa pojedinim banalnim životnim situacijama. Svakodnevno u negližeu sedeći na trosedu, u približno kućnoj intimnoj atmosferi, procesuirala je depilacijom donjih ekstremiteta.

Uto Gustav (*Uto Gusztav*) iz Transilvanije u Rumuniji nastavlja radom Spolja iz serije performansa verbalne komunikacije započetih 2003. u Kvebeku, Kanada. Polazeći od telefonske govornice, koja se nalazi na ulazu

Čašama korporacije, razvio je selotejp traku i pritom šišajući se lepio kosu na traku dopirući tako do sredine Čašama prostora. U povratku, oblepljujući traku oko glave, vraća se savremenom komunikacijskom objektu i izbacujući iz usta obično jaje predlaže nam novu – Ab Ovo komunikaciju.

Liquidity je naslov višeslojno razumljivog performansa **Jozef R. Juhasa** (*Jozsef R. Juhasz*) iz Slovačke. Autor je oko gornjih delova tela, glave i ruku, obavio plastične cevi kroz koje je u maniru mađioničara uvlačio različita pića i od njih pripremao određene koktele. Sve u slavu pokojnog veoma poznatog bar-

mena koji je svojevremeno živeo i radio u Njujorku.

Duo performerera pod nazivom **System HM2T** (*Marco Teubner i Helge Meyer*) iz Nemačke se predstavio njihovim video projekcijama ranijih performansa. Evo nekoliko njihovih beleški o performansima: "...Naš rad je reakcija na situaciju u prostoru i vremenu našeg predstavljanja. Rad nije moguće totalno isplanirati. Ali postoji skica, pravac istraživanja našeg rada i našeg uvlačenja u suštinu. Naš rad je uvek iskustvo u realnom vremenu: Mi prevodimo vreme u predstavu!..."

Artur Tajber iz Poljske je realizovao video-performans pod nazivom *Stable*. Preplićući snimljeni materijal i identične akcije uživo sa stolovima i stolicama. U sinhronizovanoj akciji, na relaciji video projekcija i performans u realnom vremenu, uspevao je da uvede gledaoce u prostore iluzionističkih umetničkih slika.

Doen evropskog umetničkog performansa osamdesetčetvoro-godišnji **Jan Svizinski** (*Jan Swidzinski*) iz Poljske je svojim ges-

tualnim umetničkim akcijama uticao relaksirajuće na izbirljivu njujoršku publiku. Njegovi performansi su oslobađanje od "velikih tema" veoma čitki i raznorodna publika ih uglavnom sa izuzetnim zadovoljstvom konzumira.

Kanađanin **Ričard Martel** (*Richard Martel*) tokom performansa kontinuirano postavlja pitanja i traži odgovore o nedokučivim životnim pitanjima. Ričard, u svom prostoru delovanja, postavlja znakove kojima nas opominje a istovremeno pokušava da pojasni određene situacije u prirodi i istoriji čovečanstva.

N. Bogdanović, *Ja sam bogat umetnik*

On umetničko predstavljanje koristi kao sredstvo eksperimentisanja i poetskog ponašanja.

Nenad Bogdanović, Srbija. O Bogdanovićevom učešću na *CURRENCY 2005* i performansu u Fusion Arts Museum—u tekst je napisala umetnik i likovni kritičar Juniper Perlis iz Njujorka.

Angel Pastor iz Španije se predstavio video performansom koji je povezan sa njegovim opštim zdravstvenim stanjem. Umetnik se rekreativno bavi plivanjem. Video projekcija prikazuje autora i njegove scene kupanja na moru. Video projekcija je postavljena u galeriji na staklenom izlogu prema ulici. Sa ulične

strane projekcija se može posmatrati kao odraz u ogledalu. Angel je tokom projekcije, na ulici ispred izloga, ispisivao svoje ime a slučaj je hteo da tokom performansa priredi pravi pljusak i na taj način autoru upotpuni ovaj "vodeni" hepening.

Austrijanka **Gertrude Berg**, koja živi i radi u Njujorku i Bostonu, izvela je performans *Ne u tvojoj ruci*. Tema njenih performansa su predeli povezani sa irealnim projekcijama iz ranog detinjstva i ispitivanje efekata sociološko-istorijskih položaja. Ona veruje u snagu umetnosti performansa izražene oslobađanjem vizuelnih prostora od sarkazma i parodije.

Italijan **Nikola Frandione** (*Nicola Frangione*) je u performansu *Rapporti Orali e Trasversalita Sonore*, koristeći višemedi-

jalne mogućnosti, video projekcije, zvuka, te gestualnim i verbalnim obraćanjem publici s' lakoćom prelazio iz realnosti u vanvremenske prostore, po njemu u svetu prepoznatljive, vokovizuelne poezije.

Endrju Hampsas (*Andrew Hampsas*) iz SAD i Seika iz Japana su u završnici, na opšte iznenađenje prisutnih, izveli klasični pozorišni komad.

Ovaj, da ga blago rečeno nazovemo jedinim propustom prve festivalske nedelje vrlo je edukativno delovao na pomalo, sadržajem "performansa", zbunjenu publiku a pogotovo na organizatore, ovog u celini veoma uspelog međunarodnog festivala performansa.